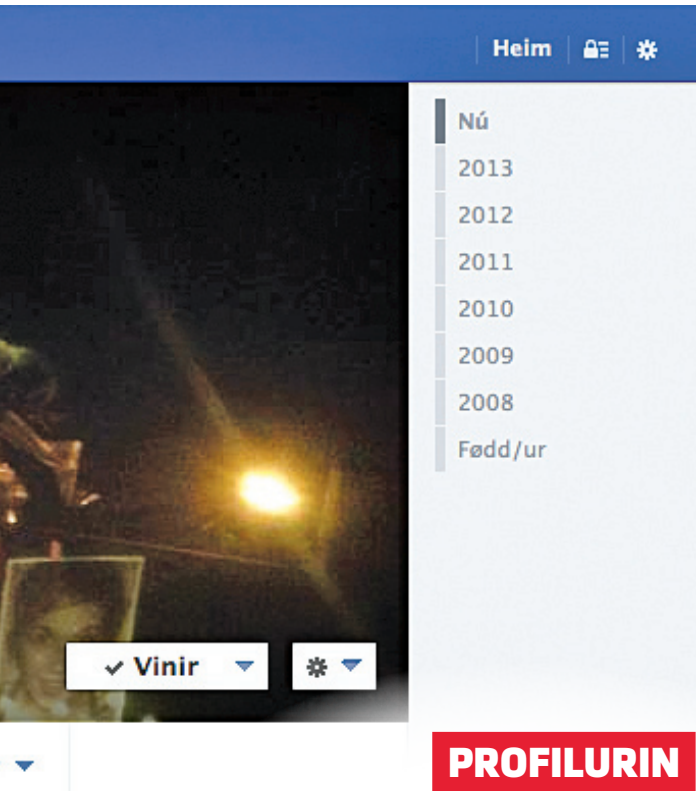

DEYÐIN Í FERÐSLUNI

JØRT Á FACEBOOK

Tað harmar familjuna Gullaksen, at fólk lögdu andlátíð av Hjørdis út á Facebook, áðrenn tey høvdu fingið fatur á pápanum, sum var til skips, og systirini, sum var niðri. Í dag gleðast tey tó um, at fólk minnst Hjørdis og skriva heilsanir á hennara facebook síðu

Facebook screenshot

grundini var heima. So man skal vara seg.

Í dag er familjan glað fyri facebook profilin hjá Hjørdis, og tey ætla ikki at steingja hann, hóast hon nú er farin.

– Tað vermir, tá fólk skriva inn á hennara profil og senda henni minningarorð og viðmerkingar. Tað er gott fyri okkum at lesa, at hon hevði so nógv at týða fyri onnur eisini.

eydna@sosialurin.fo

Ikki ræðast tey avvarandi

Eftir at Hjørdist andaðist, traðkaðu familja og vinir til alt fyri eitt.

– Har vóru fult av fólki, sum hjálptu til, vístu umsorgan og vitjgdu okkum. Og tað var fantastiskt at kenna, at tey vóru nærverandi saman við okkum, greiðir Marianna frá.

– Summi dugdu væl at seta orð á kenslurnar, og summi vóru har bara, uttan at siga eitt orð.

Marianna veit, at tað kann vera torført at hitta fólk, sum hava mist. Men hon heldur, at tað er altíð best at fara beint í sorgina og mæta

teimum avvarandi, heldur enn at skýggja torföru støðurnar og rýma undan teimum.

– Livið er bara so. Eingin sleppur undan sorg, og vit skulu øll hitta deyðan. Tí hjálpir tað einki at renna undan teimum, sum hava mist – tað ger bara ilt verri fyri báðar partar.

Marianna slær fast, at tað ger einki, um man ikki veit, hvat man skal siga.

– Bara tað, at merkja, at fólk samkenna við okkum, vermir so ómetalliga væl, sigur hon.

eydna@sosialurin.fo

Eydna Skaale

Heimurin hjá familjuni Gullaksen syndraðist, tá Hjørdis so bráðliga varð tikin frá teimum 7. desember í fjør. Hóast sáknurin er ómetalligur, og sorgin framvegis nívir, so eru tey á veg viðari í lívinum.

Men hevði tað ikki verið fyri góðan stuðul frá familju og vinum, sum tóku um endan í tíðini eftir vanlukkuna, eru tey ikki vís í, at tey høvdu komið seg so væl.

Tey høvdu ynskt, at kunningin av sjúkahúsinum var neyvari.

– Vit finga at vita, at ein sálarfrøðingur fór at venda sær til okkara. Men vit frættu ongantíð frá honum. Langt um leingi funnu vit útav, at tað vóru vit, sum skuldu havt sett okkum í samband við hann og ikki øvugt, greiðir Marianna frá.

Hon heldur, at kunningin frá Landssjúkrahúsinum skuldi verið latin skriftliga.

– Tað er so skjótt at mískilja ella at gloyma, hvat tað var, sum læknin segði. Tú hevur onga orku, og tú fært heldur ikki lurtað, tá tú júst hevur fingið at vita, at dótturin er tikin frá tær. Men høvdu vit fingið eitt skriv, har alt stóð á, so kundu vit tikið tað fram aftur, so hvørt sum vit ivaðust. Av og á er tað tryggari at samskifta svart uppá hvítt – og serliga í slíkum støðum, heldur Marianna.

Tað eru eisini nógv praktisk viðurskifti, sum skulu fáast upp á pláss, tá tú skalt syrgja fyri eini jarðarferð. Kapellið, kunngerð av andláti, kista, prestur, líkbilur, sangir, ervi og so framvegis. Og tá jarðarferðin kemur púra óvæntað, kann tað vera sera torført at fáa skil á øllum, sum hugsast skal um.

Familjan sigur, at tað hevði hjálpt væl, um tey høvdu fingið okkurt slag av tjekklísta við praktiskum upplýsingum. Eitt standard skjal, sum øll í somu støðu kundu fingið við sær heim.

Hetta er vanlig manna-gongd, tá fólk andast á øðrum deildum á Landssjúkrahúsinum, og familjan heldur, at hetta eisini átti at verið innfært, tá vanlukkur raka.

– Um familja og vinfólk ikki hjálptu til við tí praktiska, veit eg ikki, hvussu tað hevði verið, sigur Flemming.

– Tá tú missir ein av timum nærmastu, so ynskir tú sjálvandi, at jarðarferðin skal vera so vøkur og virðilig, sum gjørligt. Tað verður hon ikki, um tú gloymir okkurt týðningarmikið – t.d. líkbilin. Men eftir eina slíka vanluku megna tú ikki at hugsa um alt, vísir Marianna á.

Hon heldur, at um tey høvdu fingið ein tilíkan lista – til dømis dagin eftir – hevði tað gjørt stóran mun.

– Tað hevði havt størri týðning, enn man kanska gevur sær far um, tá man ikki stendur í støðuni.

Hjálpin má koma til tey avvarandi

Flemming skuldi til eksamiur á Vinnuháskúlanum nakað eftir vanlukkuna, men hann fekk ikki savnað seg um at lesa, tí tankar um vanlukkuna og Hjørdis mólu allatíðina fyri honum.

Ein av lærarunum bað Flemming fara til sálarfrøðing.

Hann ringdi síðani sjálvur oman á sjúkrahúsið og fekk eina tíð.

– Tað hjálpti mær ótrúliga væl, og eg vil viðmæla øllum í somu støðu at fara til sálarfrøðing fyri at fáa skipað tankarnar. Men eg haldi eisini, at tað átti at verið eitt tilboð, sum kom til tey avvarandi, soleiðis, at tey ikki skulu uppsøkja tað sjálvi. Tað eru jú nógv, sum ikki hava orku til tað – ella sum ikki sjálvi siggja sínar trupulleikar, vísir Flemming á. Hann er enn tann einasti í familjuni, sum hevur verið til sálarfrøðing.

– Tað kunnu standast ymsir persónligir trupulleikar av tí, tá man missir onkran, sum er so nær. Har haldi eg, at skipanin átti at verið betri at lofta fólki, tí tað er skjótt til, at tað fara fleiri lív, heldur enn bara tað eina, tí tey avvarandi kunnu farast illa, um tey ikki fáa neyðugu hjálpin aftaná, vísir hann á.

Einki svar uppá spurningarnar

Eftir vanlukkuna ringdi ein

politistur til Petur Gilbert, pápin. Hann greiddi frá hvat hendi, tá Hjørdis misti tamarhaldið á bilinum. Men tey høvdu ynskt sær eina neyva skrivliga frágreiðing.

Flemming hevur bara ímyndað sær, hvat tað var, sum hendi.

– Tað er so óskiljandi, og sjálvandi leitar man eftir einum svari. Tá man ikki fær tað frá myndugleikunum, so roynir man at stykkja tað saman sjálvur, sigur hann.

– Av tí, at vit ongantíð finga at vita nágreiniliga, hvussu vanlukkan hendi, so hava vit heldur ongantíð fingið eitt greitt svar uppá, hví Hjørdis doyði. Tað var eingin frágreiðing skrivað, og eingin av okkum veit nakað við vissu. Vit bara gita.

Familjan Gullaksen er samd um, at tað átti at verið ein havarínevnd, sum kannaði ferðsluvánlukkur, eins og kanningar verða gjørdar av vanlukkum, sum til dømis henda á sjónum.

eydna@sosialurin.fo

Marianna og Petur Gilbert Gullaksen eiga børnini:

Flemming - 1982
Heidi - 1987
Elsu Mariu - 1988
Olgu - 1990
Hjørdis - 1991